

36. DOPISNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 8. 5. 2020 – Vlada RS je na svoji 36. dopisni seji podaljšala veljavnost ukrepov v odloku o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, sprejela Odlok o začasnih ukrepih pri izvajanju obveznega zdravstvenega zavarovanja zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 ter Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja COVID-19, na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah Republike Slovenije. Vlada RS je sprejela Načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2020 ter sprejela razporeditev pravic porabe za namen povračila izplačanih nadomestil plač. Prav tako pa je Vlada sprejela odgovor na poslansko vprašanje mag. Bojane Muršič v zvezi z nespoštovanjem Kolektivne pogodbe za javni sektor. Vlada RS sprejela odgovor na poslansko vprašanje v zvezi z nespoštovanjem Kolektivne pogodbe za javni sektor.

Podaljšanje veljavnost ukrepov v odloku o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih

Vlada RS se je seznanila s strokovno oceno o utemeljenosti prepovedi iz Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, površinah in mestih v Republiki Sloveniji in odločila, da se ti ukrepi še naprej uporabljajo.

Omejitev zbiranja je glede na oceno Strokovne skupine za zaježitev in obvladovanje epidemije COVID-19 pri Ministrstvu za zdravje dokazano učinkovit ukrep. O postopnem načinu sproščanja omejitve druženja bo strokovna skupina odločala na enem od naslednjih sestankov glede na epidemiološko situacijo.

Na podlagi 6. člena odloka vlada sicer vsakih sedem dni ugotavlja strokovno utemeljenost ukrepov in ob upoštevanju strokovne ocene odloča, ali se ti ukrepi uporabljajo še naprej ali pa jih je treba spremeniti oziroma odpraviti. Vlada o tem obvešča Državni zbor in javnost.

Odlok o začasnih ukrepih pri izvajanju obveznega zdravstvenega zavarovanja zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19

S tem odlokom se zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 določajo začasni ukrepi pri izvajanju obveznega zdravstvenega zavarovanja. Odlok določa dva začasna ukrepa pri izvajanju obveznega zdravstvenega zavarovanja zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19:

- pristojnost za ugotavljanje začasne zadržanosti od dela zaradi uveljavljanja pravice do nadomestila plače;
- način odločanja o podaljšanju (trajanju) zdraviliškega zdravljenja na skupno največ 21 dni.

Z istim namenom zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije se z novim odlokom določajo dodatni začasni ukrepi glede uveljavljanja pravic zavarovanih oseb iz obveznega zdravstvenega zavarovanja:

- način odločanja imenovanih zdravnikov in zdravstvene komisije Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) tako, da odločajo o zadevah iz svoje pristojnosti brez pregleda zavarovanih oseb, zgolj na podlagi dokumentacije;
- trimesečno obdobje, v katerem bodo lahko zavarovane osebe začele oziroma nadaljevale prekinjeno odobreno zdraviliško zdravljenje, ki ga zaradi epidemije niso mogle začeti oziroma so ga prekinile;
- pravica do sanitetnih prevozov zaradi prepovedi javnega linijskega in železniškega prevoza potnikov v Republiki Sloveniji;
- pooblastilo generalnemu direktorju ZZZS za sprejem začasnih ukrepov glede pravice do medicinskih pripomočkov.

Zadržanost od dela

Ureditev je enaka trenutno veljavnemu odloku za izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja, vendar je zaradi jasnosti določbe dodano besedilo, s katerim se imenovanemu osebnemu zdravniku zavarovanca nalaga enaka frekvenca odločanja o zavarovančevi delazmožnosti kot imenovanemu zdravniku ZZZS, to je na dva meseca. Ta dopolnitev ne vpliva na frekvenco izdajanja bolniškega lista, ki se izdaja vsak mesec. S tem se določa tudi postopni prenos odločanja o bolniškem staležu nazaj na imenovane zdravnike ZZZS. V skladu s prehodno določbo tega odloka bo pristojnost odločanja o bolniškem staležu najkasneje po 31. maju 2020 ponovno prenesena nazaj na imenovane zdravnike.

Odločanje imenovanega zdravnika in zdravstvene komisije

Od razglasitve epidemije je uveljavljen začasen način odločanja imenovanega zdravnika in zdravstvene komisije. Oba organa ZZZS od takrat dalje v zadevah iz svoje pristojnosti odločata le na podlagi zdravstvene in druge razpoložljive dokumentacije brez osebnih pregledov zavarovanih oseb, ki so jih pred tem opravili, če so ocenili, da je to potrebno za odločitev ali če je pregled zahtevala zavarovana oseba. Tovrstni pregledi, pri katerih sta uradna oseba ZZZS in zavarovana oseba v neposrednem stiku, se ne opravljajo zaradi preprečevanja širjenja virusa. Začasni ukrep bo prenehal veljati, ko bo Vlada RS ugotovila, da zanj ne obstajajo več razlogi.

Zdraviliško zdravljenje

S tem začasnim ukrepom se zavarovanim osebam omogoča izvedba odobrenega zdraviliškega zdravljenja, ki ga zaradi razglašene epidemije niso mogle opraviti (začeti ali dokončati) zaradi neizvajanja zdravstvenih storitev rehabilitacije in drugih nenujni obliki zdravljenja zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19. Z njim se preprečuje, da bi bile zavarovane osebe zaradi epidemije prikrajšane za izvedbo pravice do zdraviliškega zdravljenja, ki jim je bila oziroma jim bo to odobreno in ga zaradi epidemije niso oziroma ne bodo mogle opraviti v roku. Ta začasni ukrep ne velja za zavarovane osebe, ki jim bo

odločba ZZZS o odobritvi zdraviliškega zdravljenja izdana po prenehanju tega ukrepa, saj bo njihovo zdraviliško zdravljenje izvedeno v roku, ki ga določajo pravila.

Sanitetni prevozi

Začasni ukrep ureja pravico zavarovanih oseb do sanitetnega prevoza zaradi prepovedi javnega linijskega in železniškega prevoza potnikov v Republiki Sloveniji. Zavarovanim osebam je v obveznem zdravstvenem zavarovanju zagotovljena pravica do prevoza z reševalnimi in drugimi vozili, kadar iz zdravstvenih razlogov ni mogoče opraviti prevoza z javnim prevoznim sredstvom.

Ti prevozi so nujni in nenujni. Med nujne sodijo prevozi, ko je potrebno zagotoviti čimprejšnjo zdravniško pomoč in preprečiti najhujšo možno posledico za življenje ali zdravje zavarovane osebe. Med nenujne sodi prevoz nepokretne zavarovane osebe do zdravstvenega zavoda ali zdravnika in nazaj ter prevoz osebe na in z dialize, prevoz zavarovane osebe s spremstvom zdravstvenega delavca in prevoz, ko bi bil prevoz z javnim prevoznim sredstvom ali osebnim avtomobilom lahko škodljiv. Nenujni reševalni prevoz pacienta je nenujni prevoz in sanitetni prevoz. Nenujni prevoz se izvaja z nenujnim reševalnim vozilom, sanitetni prevoz pa se izvaja s sanitetnim vozilom.

Prepoved javnega potniškega prometa zavarovanim osebam trenutno onemogoča prihod k izvajalcu zdravstvene dejavnosti na določeni termin izvedbe zdravstvene storitve javnim prevozom. Tudi prevoz z osebnim avtomobilom s strani druge osebe je glede na sprejete ukrepe lahko škodljiv (morebitna okuženost).

Do prenehanja veljavnosti začasnih ukrepov v sprejetem odloku ima zavarovana oseba zaradi škodljivosti javnega prevoza pravico do t. i. sanitetnega prevoza, če ta prevoz potrebuje zaradi izvedbe zdravstvene storitve, ki se opravlja v skladu z Odlokom o začasnih ukrepih na področju zdravstvene dejavnosti in če se v tem primeru vseeno ne odloči za prevoz z osebnim avtomobilom ali avtotaksi prevozom. Če bo na izvedbo te zdravstvene storitve potovala z osebnim vozilom ali avtotaksi prevozom, ima pravico do povračila prevoznih stroškov v skladu s pravili. Ta začasni ukrep bo veljal, dokler ne bo v celoti vzpostavljeno izvajanje javnega linijskega prevoza in javnega železniškega prevoza potnikov v notranjem prometu na ozemlju RS, kar bo ugotovila Vlada RS s sklepom, ki bo objavljen v Uradnem listu RS.

Zaradi trenutnih razmer lahko nalog za ta sanitetni prevoz izda izbrani osebni zdravnik zavarovane osebe ali napotni zdravnik.

Medicinski pripomočki

Odlok ureja pooblastilo generalnemu direktorju ZZZS, na podlagi katerega lahko določi začasne ukrepe pri preskrbi zavarovanih oseb z medicinskimi pripomočki (predpisujejo se na naročilnico in so povezani z določenim zdravstvenim stanjem zavarovane osebe ali pa je njihova uporaba povezana z medicinskim pripomočkom) z namenom zaježitve in

obvladovanja epidemije in s ciljem varovanja pravice zavarovanih oseb do medicinskih pripomočkov ter nemotene izdaje in izposoje medicinskih pripomočkov.

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja COVID-19, na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah Republike Slovenije

Zaradi lažjega zagona gospodarskih aktivnosti na obeh straneh slovensko-italijanske meje se na cestnih povezavah na mejnem območju z Italijo odprejo dodatne kontrolne točke. Prehod meje na kontrolnih točkah Predel – Predil, Nova Gorica (Erjavčeva ulica) – Gorizia (Via San Gabriele) in Neblo – Vallico di Venco bo dovoljen samo dnevnim delovnim migrantom in drugim osebam na podlagi potrdila lokalne skupnosti, ki upravičuje nujnost prestopa državne meje zaradi nujnega izvajanja gospodarskih in kmetijskih čezmejnih dejavnosti ter za obisk ožjih družinskih članov. Pri tem se pod pojmom ožjega družinskega člana razumejo člani družine: zakonca (tudi izvenzakonska partnerja) in otroci (tudi izvenzakonski) ter posvojenci, ki jih je delavec po zakonu dolžan preživljati in jih tudi dejansko preživlja.

Prav tako se doda nova kontrolna točka na železniški povezavi na mejnem območju z Republiko Avstrijo, in sicer Šentilj – Spielfeld (Eisenbahn). Železniška povezava je odprta ves dan, izvaja pa se prevoze t. i. oprtnega vlaka (s tovornimi vozili in vozniki tovornih vozil) v in iz Slovenijo.

Situacija glede odpiralnega časa kontrolnih točk s sosednjimi državami tako na strani Republike Slovenije kot na strani sosednjih držav se dnevno spreminja. Policija čas odprtja kontrolnih točk objavlja na svojih spletnih straneh in v sredstvih javnega obveščanja.

Glede vstopanja in izstopanja v sosednje države se dodaja nova izjema v zvezi z odreditvijo karantene. Za nemoteno izvajanje elektivnih specialističnih pregledov in omilitev ukrepov se kot izjema predlagajo tudi čezmejni dnevni migranti, ki prehajajo mejo med Republiko Slovenijo in sosednjimi državami, z namenom zdravstvenega pregleda ali posega na dan prehoda.

Strokovno utemeljenost ukrepov iz tega odloka Vlada Republike Slovenije ugotavlja vsakih sedem dni in ob upoštevanju strokovnih razlogov odloči, da se ti ukrepi še naprej uporabljajo, ali pa ukrepe spremeni oziroma odpravi, ter o tem obvesti državni zbor in javnost.

Načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2020

Načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2020 je pripravljen skladno s cilji, usmeritvami in nalogami, določenimi v Resoluciji o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022 (Uradni list RS, št. 75/16). Upoštevanji so načrtovani najpomembnejši programi in aktivnosti ministrstev ter vladnih služb in sprejeti proračun Republike Slovenije za leto 2020.

Pri uresničevanju temeljnih ciljev, določenih z nacionalnim programom, je delovanje ministrstev in vladnih služb na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letu 2020 usmerjeno v izboljšanje preventivnih aktivnosti na različnih področjih, povečevanje zmogljivosti opazovalnih omrežij, izboljšanje opremljenosti, učinkovitosti, racionalnosti in odzivnosti ob nesrečah, zlasti tistih, ki jih povzročajo vremenske ujme. Vsi nosilci nalog in odgovornosti na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na državni, regijski ali lokalni ravni morajo leta 2020 pri uresničevanju temeljnih ciljev in nalog iz nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami zagotoviti, da se nadgradi dosežena raven pripravljenosti za odzivanje ter izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ter raven pri odpravi posledic nesreč.

Razporeditev pravic porabe za namen povračila izplačanih nadomestil plač

Vlada je potrdila razporeditev sredstev splošne proračunske rezervacije v višini 96,48 mio EUR v finančni načrt Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za namen povračila izplačanih nadomestil plače delavkam oziroma delavcem pri delodajalcih, ki jim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic epidemije COVID-19.

Na področju plač in prispevkov je z dnem 29. 3. 2020 začel veljati Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIUPPP), ki med drugim določa pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem pri delodajalcih, ki delavcem začasno ne morejo zagotavljati dela (začasno čakanje na delo). Po uveljavitvi ZIUPPP je Državni zbor RS dne 2. 4. 2020 sprejel Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev posledic za državljane in gospodarstvo ter dne 28. 4. 2020 Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP), ki ureja področje povračila nadomestil plač, pri čemer razširja krog upravičencev in določa višjo višino povračila nadomestila plač. ZIUZEOP določa, da se določbe ZIUPPP, v delu, ki urejajo pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo, ne uporabljajo za čas trajanja začasnih ukrepov iz ZIUZEOP, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje pa bo o vlogah delodajalcev v času trajanja začasnih ukrepov odločal v skladu z ZIUZEOP.

Predvidene finančne posledice, ki izhajajo iz pravic obeh navedenih zakonov so 146,48 mio EUR, 50 mio evrov pa je že zagotovljenih v finančnem načrtu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Odgovor na poslansko vprašanje v zvezi z nespoštovanjem Kolektivne pogodbe za javni sektor

Poslanka v poslanskem vprašanju navaja, da so se z razglasitvijo epidemije v Sloveniji pogoji dela vsem javnim uslužbencem spremenili in omejili ter da so po 11. točki 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor (KPJS) javni uslužbenci upravičeni do dodatka za delo v rizičnih razmerah v višini 65% urne postavke osnovne plače javnega uslužbenca. Poslanka izpostavlja, da KPJS velja za vse javne uslužbenke, ki opravljajo delo na delovnem mestu, torej so, po njenem mnenju do dodatka upravičeni vsi javni uslužbenci, ki

so opravljali delo v prostorih delodajalca ter in ni sprejemljivo, da Komisija za razlago KPJS poda napotilo, da ima delodajalec enostransko arbitrarno pravico, da sam določi, kateri javni uslužbenec je izpostavljen tveganjem za njegovo zdravje, ne da bi bilo to v čemerkoli objektivno opredeljeno. Nadalje navaja, da je Vlada RS obljubljala javnim uslužbencem izplačilo dodatka za delo v času epidemije, tudi do 200%. Z Zakonom o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (v nadaljevanju: ZIUZEOP) je v tretjem odstavku 71. člena določeno, da lahko zaposleni v javnem sektorju skupaj prejmejo iz obeh naslovov skupaj največ 100% urne postavke osnovne plače zaposlenega. Meni, da je bila sprejeta drugačna višina, kot se je obljubljalo javnim uslužbencem. Poslanka sprašuje zakaj se javnim uslužbencem za mesec marec 2020, ko so v času od razglasitve epidemije opravljali delo v prostorih organa, ni izplačal dodatek za delo v rizičnih razmerah v višini 65% urne postavke zaposlenega za čas dela v prostorih organa ter ali se bo ta dodatek za delo v rizičnih razmerah v višini 65% urne postavke zaposlenega za čas dela v prostorih organa poračunal pri aprilski plači? Če ne, zakaj ne?

Vlada pojasnjuje, da skladno s 30. členom Zakona o sistemu plač v javnem sektorju pripadajo javnim uslužbencem dodatki za nevarnost in posebne obremenitve le, če opravljajo delo v takih pogojih ter nevarnost in posebne obremenitve niso upoštevane v osnovni plači. Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve se določijo za javne uslužbenke s KPJS. KPJS v 11. točki prvega odstavka 39. člena določa dodatek za delo v rizičnih razmerah (območje vojne nevarnosti, nevarnosti terorističnih napadov z biološkimi agensi, demonstracij, naravnih nesreč, epidemij in epizootij) v višini 65% urne postavke osnovne plače javnega uslužbenca. Skladno z drugim odstavkom 39. člena KPJS dodatek pripada javnemu uslužbencu samo za čas, ko dela v nevarnih pogojih in pod posebnimi obremenitvami.

Zaradi številnih vprašanj v zvezi z upravičenostjo do izplačila dodatka za delo v rizičnih razmerah (epidemija) iz 11. točke prvega odstavka 39. člena KPJS tako s strani proračunskih uporabnikov, kot s strani posameznih javnih uslužbencev je ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, podalo pobudo za razlago KPJS. Komisija za razlago KPJS je sprejela razlago 11. točke prvega odstavka 39. člena KPJS v povezavi z drugim odstavkom istega člena te kolektivne pogodbe.

V razlagi je pojasnjeno, da javnemu uslužbencu pripada dodatek za delo v rizičnih razmerah v obdobju epidemije, če sta kumulativno izpolnjena pogoja, da je razglašena epidemija v skladu z Zakonom o nalezljivih boleznih in da javni uslužbenec opravlja delo v nevarnih pogojih. Do dodatka je upravičen le za ure, ko je opravljal delo v nevarnih pogojih. Nevarni pogoji so pogoji, ko je ali bi lahko bilo ogroženo zdravje ali življenje javnega uslužbenca zaradi izpostavljenosti možni okužbi z nalezljivo boleznijo, zaradi katere je bila razglašena epidemija.

Delodajalec določi dela in naloge, ki se opravljajo v nevarnih pogojih dela, in čas, ko je javni uslužbenec opravljal delo in naloge v nevarnih pogojih dela.

Šteje se, da ne gre za delo v nevarnih pogojih dela, če javni uslužbenec opravlja delo na domu, je navedeno v razlagi.

Razlaga je bila objavljena v Uradnem listu RS 10.4.2020, s čimer so se delodajalci seznanili z njeno vsebino, ki je odpravila nejasnosti glede upravičenosti do izplačila dodatka za delo v rizičnih razmerah. Iz razlage nesporno izhaja, da so od razglasitve epidemije dalje izpolnjeni pogoji za izplačevanje dodatka za rizične razmere in da ga je treba povsod, kjer ni bil izplačan, izplačati za nazaj.

Iz sprejete razlage pa izhaja tudi naslednje:

- do dodatka niso upravičeni vsi javni uslužbenci, ki v času trajanja epidemije prihajajo na delo, temveč zgolj tisti, ki delo opravljajo v nevarnih pogojih;
- za nevarne pogoje se štejejo pogoji, ko je ali bi lahko bilo ogroženo zdravje ali življenje javnega uslužbenca zaradi izpostavljenosti možni okužbi;
- delodajalec je dolžan določiti dela in naloge, ki se zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni opravljajo v nevarnih pogojih dela;
- delodajalec je dolžan določiti tudi čas, ko je javni uslužbenec opravljal delo in naloge v nevarnih pogojih dela.

Skladno z drugim odstavkom 11. člena KPJS Komisija za razlago KPJS sprejema razlage kolektivne pogodbe, ki pomenijo obvezen način uporabe njenih določb za obe stranki ter obvezno podlago za odločanje v sporih o pravicah in obveznostih, ki izvirajo iz te kolektivne pogodbe.

Glede na zgoraj navedeno je od sprejema razlage jasno, kateri javni uslužbenci so upravičeni do izplačila dodatka za delo v rizičnih razmerah, delodajalci pa so seznanjeni tudi z dejstvom, da morajo od razglasitve epidemije dalje izplačati dodatek vsem javnim uslužbencem, ki so v skladu z določbami KPJS in sprejeto razlago do njega upravičeni. Tistim javnim uslužbencem, ki jim dodatek za mesec marec 2020 ni bil izplačan, pa so do njega upravičeni v skladu z določbami KPJS in sprejeto razlago, se bo dodatek poračunal za nazaj.

Skladno s šestim odstavkom 71. člena ZIUZEOP se sredstva za financiranje dodatka iz 11. točke 39. člena KPJS zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

* * *